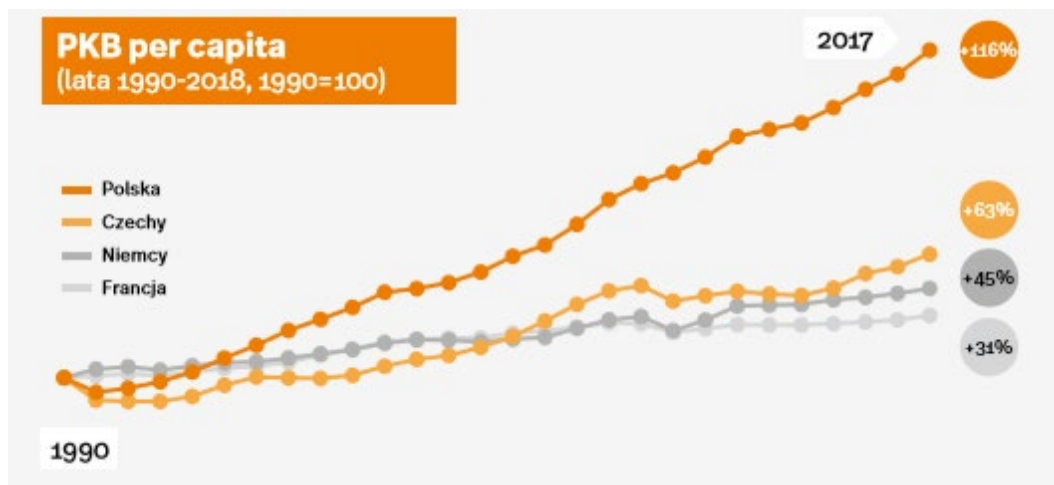

30 lat transformacji gospodarczej: Polska gospodarka zbliża się do standardów zachodnich

PKB wzrósł ponad dwuipółkrotnie, a wartość eksportu prawie czternastokrotnie. Dochody gospodarstw domowych są dwa razy wyższe, a mieszkania większe i lepiej wyposażone – wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Polska 1989-2019: Społeczeństwo, gospodarka, kultura”. Obecnie Polka żyje średnio o prawie sześć, a Polak o prawie osiem lat dłużej. Wyższym wykształceniem legitymuje się dziś co 4. mieszkaniec Polski, a rosnące wydatki na infrastrukturę idą w parze z większą dbałością o środowisko.

Porównując się do sytuacji z czerwca 1989 roku możemy zaobserwować szereg zmian jakościowych, które nastąpiły we wszystkich sferach życia publicznego. Z gospodarczego punktu widzenia ostatnie trzydzieści lat to najlepszy czas w historii Rzeczypospolitej - mówi Piotr Arak, dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego i dodaje, że wystarczy spojrzeć na polski eksport, którego wartość wzrosła z 19 mld USD w 1990 roku do 262 mld USD w roku 2018.

Znaczej przemiana uległa struktura zatrudnienia. 30 lat temu w rolnictwie pracował co czwarty Polak, obecnie zaledwie co dziesiąty. Wyraźnie wzrosło znaczenie usług: obecnie w tym sektorze pracuje sześciu na dziesięciu zatrudnionych. Struktura polskiej gospodarki stała się tym samym podobna do państw Europy Zachodniej i Ameryki Północnej.

Okres transformacji gospodarczej charakteryzował nie tylko dynamiczny wzrost dochodów polskich gospodarstw domowych, który dzisiaj jest niemal dwukrotnie wyższy (96%), lecz także wzrost zadłużenia oraz rosnący zasięg ubóstwa. Zadłużenie polskich gospodarstw domowych wzrosło z niespełna 2,3 proc polskiego PKB w 1995 do niemal 35,6 proc. PKB w roku 2017. W okresie 1994-2004 procent gospodarstw domowych żyjących poniżej poziomu relatywnego ubóstwa wzrósł o połowę (z 13,5 proc. do 20,3 proc.). Od 2005 r. widoczny jest stopniowy spadek wartości tego wskaźnika, który obecnie kształtuje się na poziomie zbliżonym do tego z połowy lat 90.

Przemiany wpłynęły również na poprawę jakości systemu ochrony zdrowia, promocję zdrowego trybu życia, a co za tym idzie wzrost długości życia, która w przypadku kobiet wzrosła z 75,2 lat do 81,8 lat, a w przypadku mężczyzn z 66,2 lat do 74 lat. Znacząco wzrosła również liczba studentów: z 378 tys. w 1990 roku do 1,2 mln w roku 2017.

Nowe wyzwania

Wolny rynek zaowocował nieskrępowanym rozkwitem gospodarki, a przystąpienie Polski do NATO w 1999 roku i do Unii Europejskiej w 2004 r. zapewniło Polsce mocną pozycję na arenie międzynarodowej. Oczywiście nie wszystko w tym okresie się udało. Były też trudne chwile i niewykorzystane szanse, dlatego patrząc w przyszłość należy się uczyć na zebranych dotychczas doświadczeniach.

Musimy zmierzyć się z niekorzystnymi trendami demograficznymi, zwiększaniem potrzeb i oczekiwań zdrowotnych Polaków czy nadciągającą rewolucją cyfrową. Ponadto, wspólnie z innymi narodami, będziemy musieli stawić czoło takim problemom, jak światowy pokój i bezpieczeństwo, globalne ocieplenie, a także przyszłość Unii Europejskiej – podsumowuje Piotr Arak.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Kontakt dla mediów:
Andrzej Kubisiak
Kierownik Zespołu Komunikacji
andrzej.kubisiak@pie.net.pl
tel. 48 512 176 030